

Key words: High-technology, since holder product, innovation, national economy, informational society, intellectual capital.

УДК 330.341.1

*Макаров М.О., аспірант Переяслав-Хмельницького ДПУ
імені Г. Сковороди, м. Переяслав-Хмельницький*

ВПЛИВ ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ РЕГІОНУ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ КРАЇНИ

В статті розглянуто механізм впливу інноваційної активності регіону на конкурентоспроможність країни.

Ключові слова: регіон, інноваційна активність, система, підсистема.

Зміщення акцентів інноваційного розвитку на регіональному рівні є кроком на шляху подолання історичної спеціалізації регіонів, яка не завжди сприяє стійкому розвитку народного господарства. Економіка таких регіонів в більшій мірі піддається ризику в кризових ситуаціях. Тому одним з важливих питань в комплексному соціально-економічному розвитку регіону є формування його інноваційного середовища, а розвиток на основі інновацій стає важливим фактором підвищення конкурентоспроможності.

На сьогодні регіони визначають основні напрямки і динаміку перетворень в економіці і виробництві, формують інноваційне середовище з врахуванням місцевих умов, розробляють і реалізують основні положення регіональної інноваційної політики. Інноваційна політика відкриває для багатьох регіонів реальний шанс досягнення нового рівня розвитку, залучення різних видів ресурсів, вирішення багатьох соціально-економічних завдань.

Дослідженню напрямів і проблем інноваційного розвитку економіки на регіональному рівні присвячені наукові праці таких українських вчених як О. Амоша, З. Варналій, В. Геєць, М. Долішній, В. Денисюк, В. Захарченко, Л. Федулова, М. Чумаченко та ін. Значна увага в працях приділена аналізу рейтингу регіонів щодо стану інноваційної діяльності, дослідженню теоретичних засад формування регіональної політики та напрямів зміцнення ресурсного потенціалу регіонів України, аналізу інвестиційної привабливості регіонів [1, с. 40]. Проте, в роботах недостатньо розкрито вплив інноваційної активності регіону на конкурентоспроможність країни. Висвітлення даної проблеми і є метою статті.

На відміну від лінійної моделі інновацій на сьогодні слід розвивати нову

модель, яка характеризується нелінійними інтерактивними процесами, які потребують інтенсивних комунікацій і взаємодії між, ключовими складовими: технопарками, науково-дослідними інститутами, інноваційними підприємствами, промисловими підприємствами, адміністрацією регіону та ін. В цілому, інфраструктура моделі являє собою систему, яка може складатися з наступних підсистем: науково-технічна та інноваційна; інвестиційно-фінансова; підприємств та організацій; інформаційна мережа; спеціалізованих інвестиційних структур. Регіональна інноваційна система це частина багаторівневої просторово-економічної системи національного і світового господарства, яка має різні зв'язки з компонентами інших інноваційних систем на національному і міжнародному рівнях (рис. 1).

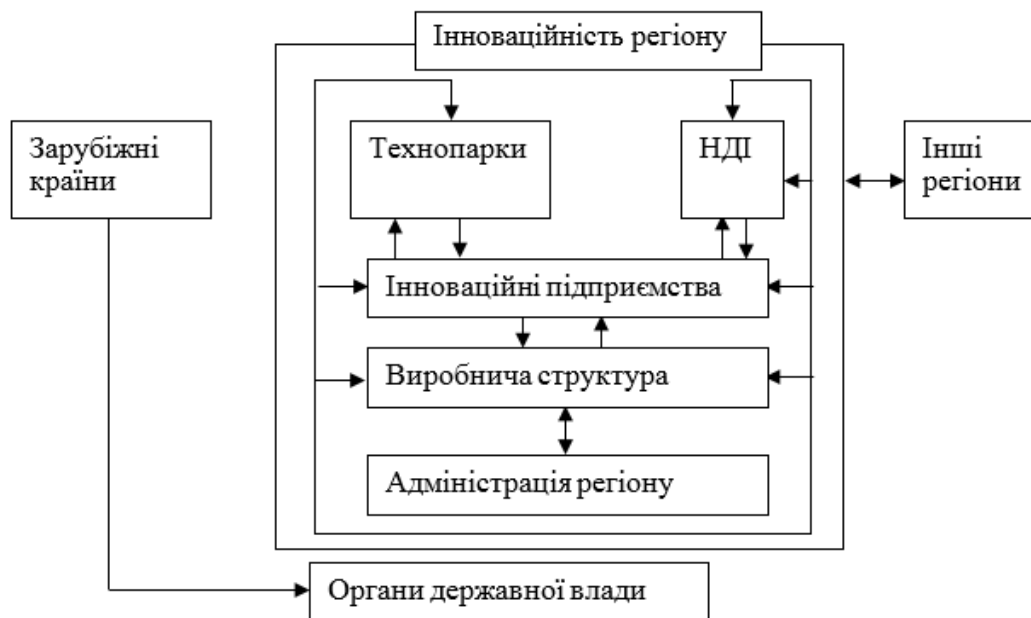

Рис. 1. Модель функціонування регіональної інноваційної системи

Поява інноваційної моделі з врахуванням регіональної специфіки надасть можливість врахувати відмінності в рівні, розвитку регіону, а також виділити перешкоди і проблеми розробки інноваційної стратегії. Дослідження показують, що попередні умови для інновацій, інноваційної діяльності та інноваційних процесів залежать від типів регіонів. Для класифікації регіонів доцільно застосовувати такі показники як інноваційність регіону і рівень розвитку економіки. Під інноваційністю регіону слід розуміти його спроможність до оновлення, адаптації до змін і генерування науково-технічного прогресу. За даними показниками можна виділити регіони з відносно відсталою економікою, середнім рівнем розвитку і промислово розвинути, наукоємні регіони [2, с. 55-60]. Такий аналіз дає можливість визначити і систематизувати основні проблеми і виявити перешкоди (бар'єри), які негативно впливають на реалізацію

регіональних інноваційних стратегій.

Для оцінки впливу інноваційної активності регіону на конкурентоспроможність країни доцільно запропонувати схему, яка включає дві підсистеми: застосування і експлуатація знань та генерування, розповсюдження знань у взаємозв'язку з національними і міжнародними компонентами. Перша включає в себе промислові підприємства, їх споживачів, постачальників, конкурентів, які пов'язані між собою. Друга складається з різних закладів (НДІ, освітні заклади, організації трансферу технологій), які зайняті у виробництві і розповсюдженні знань (рис. 2).

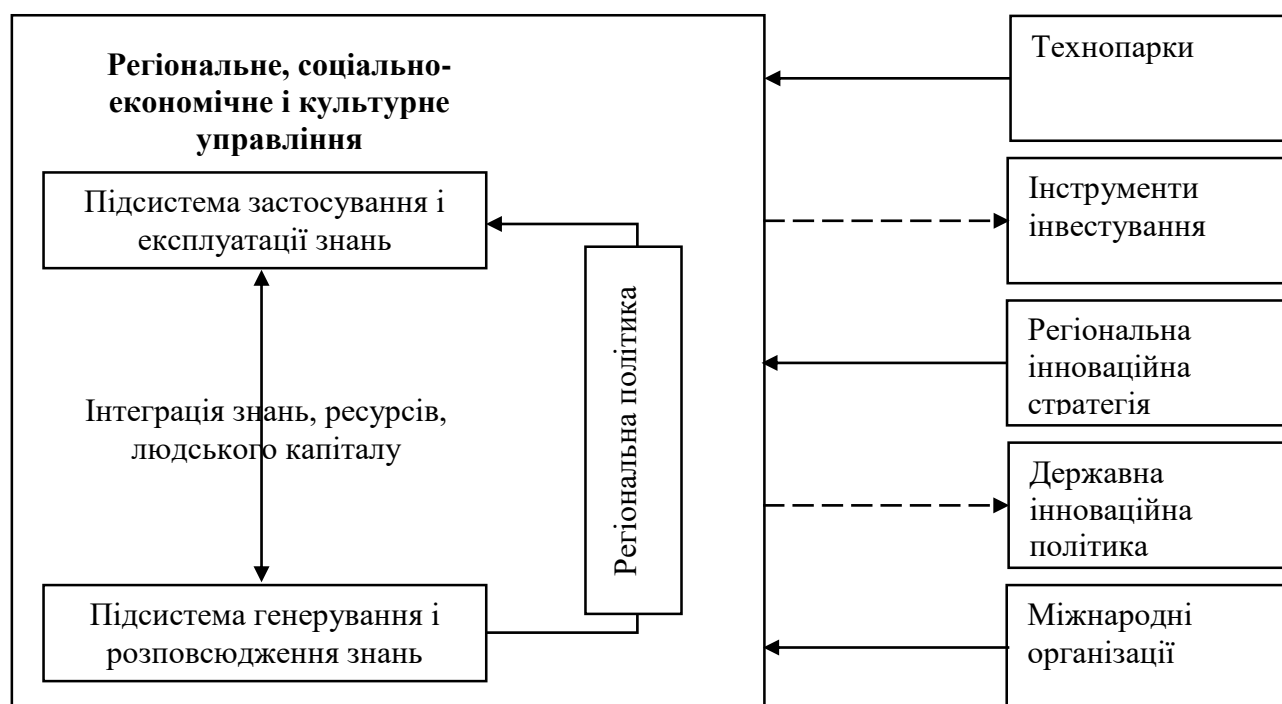

Рис.2. Схема впливу інноваційної активності регіону на конкурентоспроможність країни

В ідеальному випадку існують інтенсивні інтерактивні взаємовідносини в межах і між даними підсистемами та забезпечують безперервний потік і обмін знаннями, ресурсами, людським капіталом. Отже, регіональні інноваційні системи не є замкнені, вони взаємодіють з іншими інноваційними системами на національному і міжнародному рівнях. Механізм впливу інноваційної активності регіону на конкурентоспроможність країни реалізується в тому, що регіональні інноваційні системи стають частиною багаторівневої просторово-економічної системи національного і світового господарства, і в той же час мають різноманітні зв'язки з компонентами інших інноваційних систем на національному і міжнародному рівнях.

Список використаних джерел:

1. В. Денисюк. Методологія оцінки та аналізу динаміки інноваційної активності промислового регіону. //Економіст. — 2006. — №3 — с. 40-43.
2. А.Г. Гранберг. Основы региональной экономики. М., ГУВШЭ, 2004. — с. 55-60.

Annotation. In article is considered mechanism of the influence innovations activities of she region on competitiveness of the country.

Key words: region, innovation activities, system, subsystem.

УДК 37.015.6

Д.С. Москаленко, аспірантка НПУ ім. М.П. Драгоманова, м. Київ

РОЛЬ ОСВІТНЬОГО ПОТЕНЦІАЛУ У СУСПІЛЬНОМУ ПРОГРЕСІ

Розглянуто роль освітнього потенціалу у суспільному прогресі, основним виміром і сутністю якого стає людський розвиток. Зроблено акцент на переоцінці основних цінностей суспільства: від економічної спрямованості до інноваційної, від нагромадження матеріального багатства до нагромадження інформації як основи суспільного прогресу.

Ключові слова: розвиток, роль, освітній потенціал, освіта, система освіти, ресурси, прогрес, інновації, інформаційні технології.

Проблема формування, вдосконалення та реалізації творчих здібностей людини отримує особливу актуальність в сучасних умовах глобалізації, коли вирішується питання майбутніх шляхів розвитку цивілізації. Глобалізація впливає на економіку всіх країн, і цей вплив має багатоаспектний характер. У зв'язку з переходом до нових науково-інформаційних технологій відбувається зміна самої парадигми людського прогресу, основним виміром і сутністю якого стає людський розвиток, що і визначає конкурентноспроможність кожної країни. Тому, сфера освіти сьогодні стає загальнонаціональним пріоритетом більшості країн світу.

В сучасних умовах соціально-економічного розвитку України особливого значення набуває функціонування сучасної системи освіти. Освіта пронизує і впливає на всі сфери суспільного життя. Роль освіти в соціальному та економічному розвитку, значні обсяги людських, матеріальних та фінансових ресурсів спонукають до поглибленого вивчення масштабів освітньої діяльності